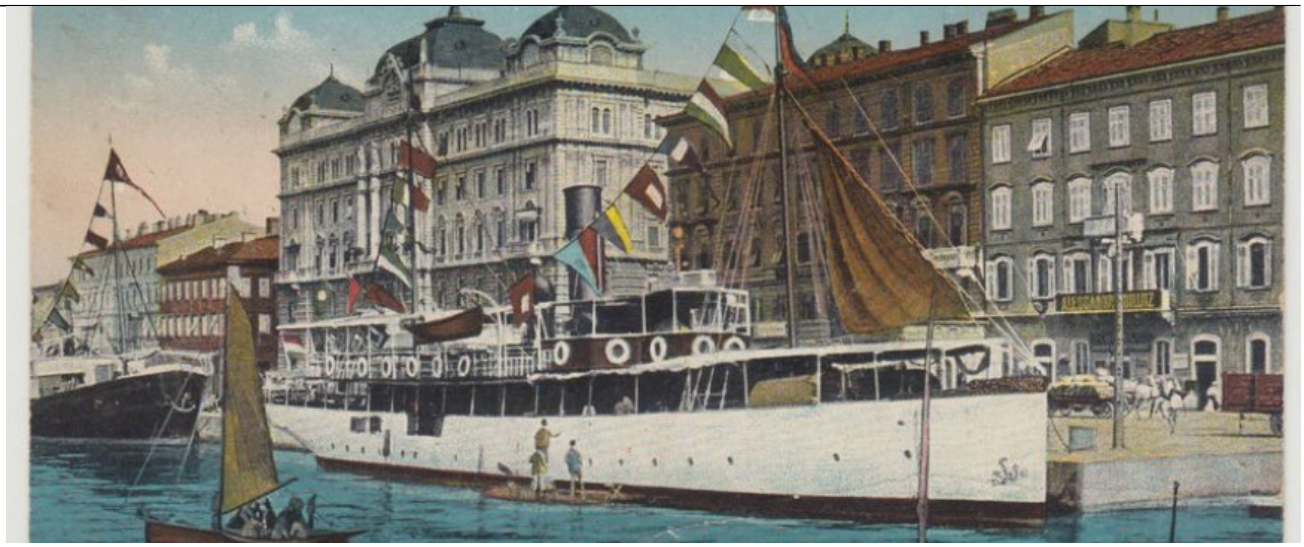

Történelmi lecke horvát „fiúknak”

2022 május 18. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Nesze neked, történettudomány, történetírás és levéltári szakma!

Déli szomszédunkkal nyolcszáz éven keresztül közös államban, jó barátokként éltünk

Mikor fordul egy nép kórjóslata aggasztóra? – kérdezi Németh László Kiforgatnak a múltunkból cím?, 1939-es írásában. A válasza: amikor a múltját elveszíti. Hát el lehet a múltat is veszíteni? – folytatja a költ?i kérdést. Nem ?rzi meg azt az írott emlékezet: a történelem? Valamit meg?riz – válaszolja –, csakhogy adatokat nagyon sokféleképpen lehet csoportosítani és értelmezni, s egy néphez is „sok múlt fabrikálható – de csak egy az, amelyik hozzátartozik; amelyikb?l ösztönzést, tanulságot és lelket meríthet. Jaj neki, ha ebb?l kiforgatják.”

Jóhiszem?en és naivan sokan azt hittük, ezek a régi aggodalmak a XXI. században már alaptalanok itt a Kárpát-medencében, ahol az ezer éve együtt él? népek megtanulták, hogy egy sorsközösségben élünk, „tejtestvérek” vagyunk, s amit József Attila oly pontosan, szépen megfogalmazott: „elegend? harc, hogy a múltat be kell vallani”.

Úgy t?nik azonban, hogy ez néhány szomszédunknak még mindig nem elég, inkább a múltat végképp eltörölni jelszóval indulnak ismét harcba ellenünk.

Mint legutóbb horvát barátaink, akik el?bb diplomáciai eszközökkel, majd „történelmi” és „levéltári”, azaz tudományos színezet? ideológiai fegyverrel támadták meg a magyar kormányf?t, aki május 6-i rádióinterjújában bátorkodott kimondani a Brüsszel által javasolt olajembargóval kapcsolatban azt a triviális történelmi tényt, hogy az Európai Unióban vannak országok, amelyeknek van tengere és vannak kiköt?i, de vannak országok, amelyeknek nincsenek, s hozzátette: „nekünk is lenne, ha nem vették volna el ?ket”. Nos, ezen a kijelentésen jól felháborodott a horvát állami vezetés, mondván: „Elítélünk minden területi követelést a szomszédos államokkal szemben.” Egy horvát parlamenti képvisel? pedig a diplomáciai tiltakozást azzal toldotta meg – magyarul! –, hogy „Horvátország soha nem lesz magyar ország”.

A hisztériakeltésbe beszállt a Horvát Állami Levéltár (HDA) is, amely Facebook-közleményében azt írta, hogy a magyar miniszterelnök eltévedt a történelem egy „villanásában”, ugyanis „senki nem tudta elvenni a tengert az országától, mert sosem volt neki”. A HDA szerint Rijeka (Fiume) sem tartozott Magyarországhoz, és az ? dokumentumaik egyértelm?en bizonyítják, hogy

a horvát tengerpart egyetlen millimétere sem volt soha magyar fennhatóság alatt.

Nesze neked, történettudomány, történetírás és levéltári szakma! Mi úgy tudjuk, a régi iratokat, dokumentumokat azért ?rzik a levéltárakban, hogy a megtörtént dolgok igazságát át lehessen adni a következ? generációknak, nem pedig azért, hogy letagadják, eltorzítsák, eltöröljék a múltat, mint a régi és a neokommunista cancel culture kétes korifeusai tennék. (Ha hagynánk.) A Horvát Állami Levéltár tanult munkatársainak is ismerniük kell(ene) azokat a hiteles iratokat, dokumentumokat, tudományos m?veket, amelyekb?l feketén-fehéren kiderülnek a történelmi tények. Tekintsük hát át ezeket dióhéjban.

A Horvát Fejedelemség, illetve Királyság önálló állami élete a IX. századtól a X. század végéig tartott, amikor a kés?bb szentté avatott I. László magyar király meghódította az országot, s ett?l fogva Horvátország a magyar korona joghatósága alá tartozott. László utódát, Könyves Kálmán királyt 1102-ben a dalmáciai Tengerfehérváron (ma Biograd na Moru) horvát királlyá koronázták a horvát nemesség képvisel?ivel kötött „Pacta conventa” (amelynek szövege a XIII. században élt Tamás spalatói f?esperes krónikájának, a Historia Salonitanának a függelékeként maradt fenn) értelmében. A horvátok megesküdtek, hogy a Magyar Királyságnak alattvalói lesznek és mindig hívei maradnak, a király pedig adómentességet és más kiváltságokat adott nekik, s meghagyta a horvát/dalmát városok régi jogait.

Így 1102 és 1918 között Horvátország, a dalmáciai tengerpart egy része (és Szlavónia) a Magyar Királyság fennhatósága alá tartozott. Ugyanakkor az is tény, hogy megmaradt a horvátok régi belkormányzata, önigazgatása, s a magyar király személyének képviseletére horvát bánt nevezett ki, aki a magyar országos méltóságok között el?kel? helyet foglalt el. (Mint például az erdélyi vajda.) A magyar f?rendek nem avatkoztak a

horvát nemesség ügyeibe, a horvát rendeknek külön országgy?lésük volt, a szábor. A török uralom után Horvátország, Szlavónia és Dalmácia már egységes tartománynak számított, s mint a Szent Koronához „kapcsolt részek” jelentek meg a magyar államéletben. A horvát-szlavón f?nemesség tagjai személyes meghívottjai lettek a magyar fels?táblának, a száborban megválasztott három követ pedig a köznemességet és a szabad királyi városokat képviselte a magyar országgy?lés alsótábláján. Dalmát-Horvát-Szlavónország jogéletére érvényesek voltak a magyar törvények, e kereten belül azonban saját jogalkotásuk volt, vagyis a horvát jogszabályok – melyeket a (1526 után Habsburg-házi) magyar király er?sített meg – a magyar törvényekkel nem lehettek ellentétesek!

A horvátok és a horvátországi magyarok legjobbjai – élükön a Zrínyikkel és Frangepánokkal – több mint kétszáz évig a magyarországi magyarokkal együtt küzdöttek az oszmán-török hódítók ellen.

A horvát–magyar barátság, s?t testvériség legnagyobb megszemélyesít?je a kett?s anyanyelv? és identitású Zrínyi Miklós – Nikola Zrinski –, akinek híres felkiáltása – „Ne bántsd a magyart!” – a magyar nemzeti öntudat és összetartozás egyik legf?bb jelszavává vált éppúgy, mint azon szentenciája, hogy mi, magyarok „egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók”.

S aki nemcsak pennával, hanem szablyával is szolgálta két nemzetét, s mint horvát bán és császári tábornok harcolt kett?s hazája felszabadításáért, a mátyási nemzeti királyság helyreállításáért. Unokahúga, Ilona pedig II. Rákóczi Ferenc fejedelmet adta Magyarországnak, aki a felszabadítóból hódítóvá és gyarmatosítóvá vált Habsburg Birodalom ellen indított és vezérelt nemzeti szabadságharcot. Zrínyi nyilván felháborodott volna azon a mostani horvát levéltárosi véleményen, hogy az ? horvátországi birtokai és adriai kiköt?i nem voltak magyar fennhatóság alatt.

Miként azon is, hogy Fiume (Rijeka) a mai horvát politikai és „tudományos” álláspont szerint egy villanás erejéig sem tartozott Magyarországhoz. Ez a képtelen és megdöbbent? állítás minden alapot nélkülöz. Mint sok korábbi történettudományos m? után a Magyarságkutató Intézet legfrissebb tanulmánya is pontosan és világosan bemutatja, hogy Fiume és kerülete, amely a korábbi századokban a Frangepánok, a velenceiek, majd a Habsburgok birtokában volt Mária Terézia – Magyarország, egyben Horvátország, Szlavónia, Dalmácia királya – rendelete alapján 1779-ben kikerült a Horvát Királyság kötelékéb?l, és külön testként („separatum corpus”), közvetlenül a magyar Szent Korona alárendeltségébe helyeztetett. Ezt követ?en a város ügyeit az uralkodó a Magyar Udvari Kancellárián és a magyar kormányszervek útján intézte. Majd az 1807. évi 4. törvénycikk rendelkezése szerint Fiume városa és kiköt?je a kodifikált magyar jogrend alapján is a Magyar Királyság része lett – egészen 1918-ig, illetve a trianoni diktátumig. S ezen az 1868-as horvát–magyar kiegyezés értelmében megkötött „fiumei/rijekai provizórium” sem változtatott, akárhogy cs?rik-csavarják a dolgot a HDA levéltárosai, akik nagyon sajátságosan értelmezik a történelmi valóságot, így a dokumentumokat is.

Tehát a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság megalakulásáig magyarok és horvátok egy közös államban éltek, s a magyar–horvát állami és kulturális szimbiózis 1790-ig, s?t még 1848-ig is lényegében felh?tlen volt.

Több mint nyolcszáz éven keresztül osztoztunk jóban-rosszban, küzdöttünk közös ellenségek ellen, közös hazánk és a keresztény Európa védelmében. Ma pedig, két szuverén, szomszédos államban élve szövetségesek vagyunk és ismét jó barátok lehetünk, de ennek mások mellett az is feltétele, hogy „a múltat be kell vallani”. Ez éppen elegend? harc, nincs szükség többre köztünk.

Borítókép: Fiume (Forrás: Balázs D. Attila gy?jteménye)

Faggyas Sándor - www.magyarnemzet.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló